

Short Paper

Effects of *Scrophularia striata* water extract on quality and shelf life of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) fillets during superchilled storage

**Jebelli Javan, A.^{1*}; Bolandi, M.²; Jadidi, Z.²; Parsaeimehr, M.¹
and Javaheri Vayeghan, A.³**

¹Department of Food Hygiene and Quality Control, Faculty of Veterinary Medicine, Semnan University, Semnan, Iran; ²Department of Food Science and Technology, Damghan Branch, Islamic Azad University, Damghan, Iran; ³Department of Pathobiology, Faculty of Veterinary Medicine, Semnan University, Semnan, Iran

*Correspondence: A. Jebelli Javan, Department of Food Hygiene and Quality Control, Faculty of Veterinary Medicine, Semnan University, Semnan, Iran. E-mail: jebellija@profs.semnan.ac.ir

(Received 16 Mar 2014; revised version 18 Oct 2014; accepted 27 Oct 2014)

Summary

The purpose of this study was to evaluate the effects of *Scrophularia striata* water extract on the quality and shelf life of the rainbow trout fillet during superchilled storage. Fish samples were treated with 1% and 3% *S. striata* water extract and then stored at -2°C for 20 days. The samples were analyzed periodically for chemical, microbial and sensory characteristics. Results indicated that incorporation of *S. striata* water extract on rainbow fillets caused the delay of lipid peroxidation and hydrolytic spoilage in 3% treated sample in comparison with the control sample at the last day of the experiment ($P<0.05$). Moreover, fish fillets containing 3% *S. striata* water extract showed lower bacterial count than the control and 1% water extract supplemented samples ($P<0.05$) during the experiment. According to sensory analysis results, 3% treated samples were acceptable even at the end of the 20-day storage. It was concluded that the effect of *S. striata* extract on fish samples was to retain their good quality characteristics and extend the shelf life during superchilled storage.

Key words: Quality, Rainbow trout, *Scrophularia striata*, Superchilled storage, Water extract

Introduction

Rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) is one of the most important freshwater fishes with high acceptability for consumers and its production was 30.3% of total aquaculture products from 2005 to 2007 (Kalbassi *et al.*, 2013). However, fish are more susceptible than other muscle foods to both microbial and chemical deterioration due to the abundance of polyunsaturated fatty acid and protein present in their flesh (Vidya Sagar Reddy and Srikanth, 1996).

Since freezing modifies the organoleptic properties of the product, storing food just above the initial freezing temperature (e.g. at -2°C/-3°C for fish meat) or superchilling has recently been considered as an innovative technology for retarding spoilage of fish meat. Nevertheless, this method does not completely inhibit microbial and chemical reactions that lead to quality deterioration of fish due to its muscle chemical composition (Vidya Sagar Reddy and Srikanth, 1996).

The *Scrophulariaceae* is a large angiosperm family, which is widely distributed in deciduous and coniferous forests of central Europe, Asia, and North America, especially in the Mediterranean area (Ardeshiry Lajimi *et al.*, 2010) and a large number of them are well known for their antitumoral, hepatoprotective, anti-inflammatory,

antioxidant and antimicrobial properties (Vahabi *et al.*, 2011).

Since extending superchilling condition would be critical point for increasing the quality of the fish during storage, using *Scrophularia* genus species can be considered as a suggestive method toward this goal. Therefore, the aim of the present study was to evaluate the effects of *Scrophularia striata* water extract on the quality and shelf life of the rainbow trout fillet during superchilled storage.

Materials and Methods

S. striata extraction

Water extract *S. striata* was prepared using soxhlet. The extract was filtered and evaporated to dryness in vacuum (Kamkar *et al.*, 2010).

Sample preparation and dipping

Freshwater rainbow trout was purchased from a local aquaculture farm located near Shahmirzad city (Semnan province). The fish were immediately headed, gutted and cut into a $0.5 \times 3 \times 4$ cm sized fillets. After washing, fish samples were given a dip treatment in 1% and 3% *S. striata* extract solution (treatment groups) and in distilled water as control, respectively for 120 min and then well

drained. After that, they were individually packed in plastic trays and airproofed with polyvinyl dichloride (PVDC) and then all the packs were kept in a refrigerator maintained at -2°C for 20 days (Fan *et al.*, 2009). Fish samples were taken randomly every 5 days for microbial and chemical evaluation.

Proximate analysis

Moisture content was determined by oven drying of samples (AOAC, 1995). Total crude protein was determined using the Kjeldahl method (James, 1995). The ash content was determined by ashing of 5 g of minced fish in a furnace at 550°C (AOAC, 1995). The total lipids were extracted using chloroform: methanol (2:1 by vol) extraction solution (James, 1995).

Determination of pH

A 10 g sample of the fish muscle was homogenized in 100 ml of distilled water and the mixture was filtered. The pH of filtrate was measured using a digital pH meter (Jenway, UK).

Fat extraction and peroxide value measurement

Fat extraction was done using the method of Zouari *et al.* (2010). The PV was determined by titrating the iodine liberated from potassium iodide and expressed as meq of peroxide per kg of lipid (Zouari *et al.*, 2010).

TBARS value measurement

TBARS was determined using the method of Botsoglou *et al.* (1994), with some modifications (Jebelli Javan *et al.*, 2012).

Determination of total volatile basic nitrogen (TVB-N)

Total volatile basic nitrogen (TVBN) was determined according to the method described by Goulas and Kontominas (2005).

Microbiological analysis

Samples of raw rainbow trout were plated on PCA (plate count agar) for enumeration following the rules reported by Siskos *et al.* (2007).

Sensory evaluation

The sensory quality of fish sample was evaluated by a seven member trained panel from the laboratory staff (Fan *et al.*, 2009). Panelists scored for sensory characteristics using a nine-point hedonic scale (1, dislike extremely to 9, like extremely). The median of panel members' scores was calculated to evaluate the statistical analyses.

Statistical analysis

Analyses were run in triplicate. Statistical analyses were done by SAS software version 6.12 (SAS, 1997). The descriptive statistics are described by mean $\pm$ SEM. For quantitative data One Way ANOVA and Tukey Post Hoc tests were used, and for qualitative data (sensory

evaluation), Kruskal-Wallis and Mann-Whitney U tests were used. A p-value less than 0.05 was considered statistically significant.

Results

Flesh proximate composition

Proximate composition of rainbow trout fillets was 71.8 ± 1.1 , 4.7 ± 0.7 , 18.9 ± 0.5 , and $1.2 \pm 0.3\%$ for water, lipid, protein, and ash, respectively.

Determination of pH

Variations in values of pH during storage are depicted in Fig. 1. The pH values in all samples showed a trend to increase from the beginning of the storage period to the end of experiment except day 5, when a initial decrease of pH values can be seen. For the control and 1% treated samples the gradual increase in pHs from day 10 to the end of the storage period were higher than the 3% treated samples; although the differences between control and 3% treated samples were statistically significant ($P<0.05$) but the difference between the 1% and 3% did not show significant difference ($P>0.05$).

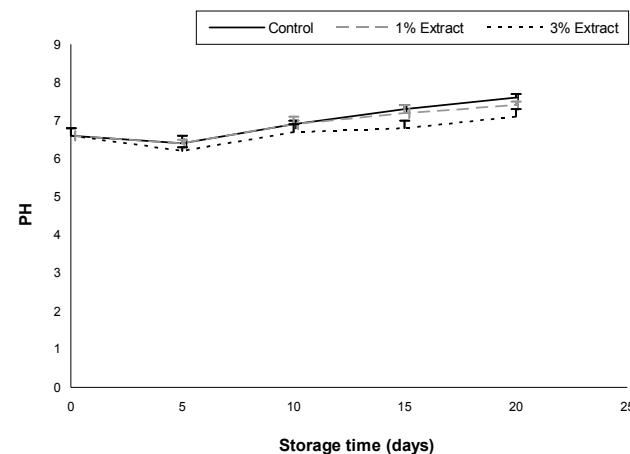

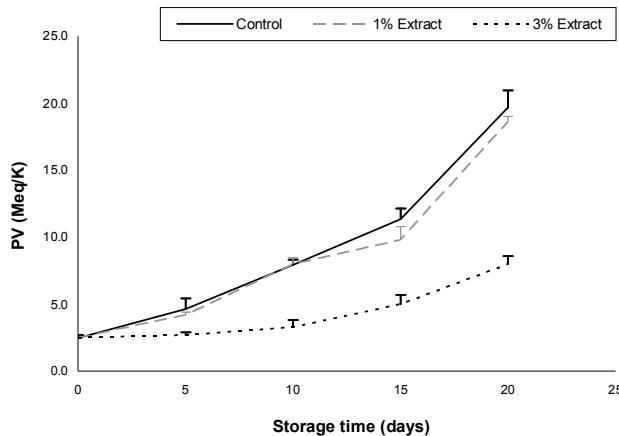
Fig. 1: Changes in pH of fish sample during the storage. The error bars show standard error of the mean (SEM)

Peroxide value and TBARS measurement

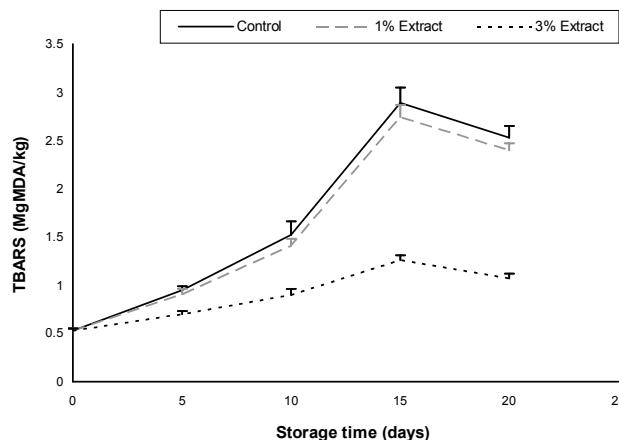
Figures 2 and 3 show the PVs and TBARS levels during the storage of fish fillets over a 20-day period. The initial PVs and TBARS levels in the fresh fillets were 2.6 ± 0.2 meq/kg and 0.51 ± 0.03 mg MDA/kg, respectively. In all samples PVs showed a trend to increase from the beginning of the storage period to the end of experiment. For the control and 1% treated sample, the gradual increase in PVs from day 5 to end of the storage period was significantly ($P<0.001$) higher than the 3% treated sample. In this respect, we have found that PVs of control and 1% treated sample from the beginning until the end of storage period were similar ($P>0.05$).

Similar to PV results, TBARS values (Fig. 3) in 3% treated sample were lower than the control and 1% treated sample from day 5 until the end of storage period

($P<0.001$) and there was no difference between control and 1% treated samples ($P>0.05$). As can be seen in Fig. 3, TBARS values in all the cases increased gradually up to a certain point during storage; followed by a decrease in values at the end of experiment.

Fig. 2: Change in peroxide values (PVs) of fish samples during the storage. The error bars show standard error of the mean (SEM)

Fig. 3: Change in TBARS values of fish samples during the storage. The error bars show standard error of the mean (SEM)

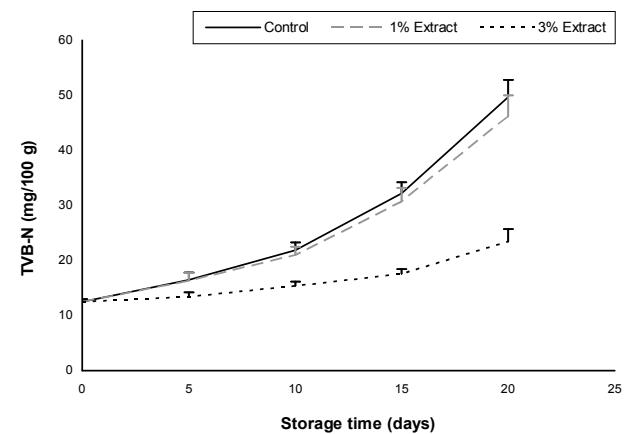
Total volatile basic nitrogen (TVB-N)

Changes in TVB-N value are shown in Fig. 4. The data showed that TVB-N increase was significantly lower in 3% treated sample than 1% treated one and control from day 10 until the end of the storage ($P<0.05$). In this regard, there was no difference between control and 1% treated sample throughout the entire storage period ($P>0.05$).

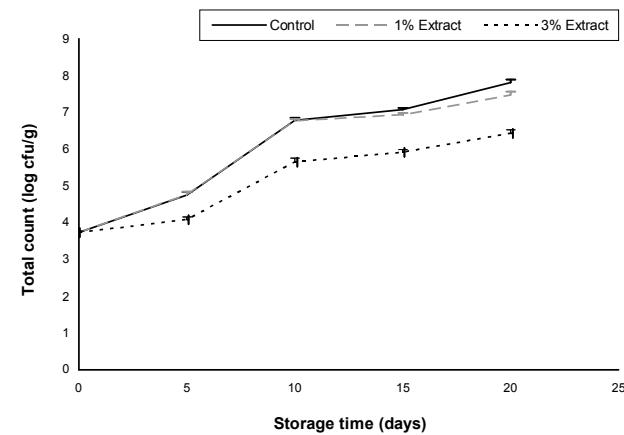
Changes in the total viable count

Changes in the total viable microbial count of the rainbow trout fillets during storage at -2°C are shown in Fig. 5. In this test, 3% treated sample gave a significant reduction ($P<0.05$) in the TVC immediately after treatment as compared to the control and 1% treated groups. Accordingly, the control and 1% supplemented samples did not show any difference ($P>0.05$) between each other from the start of the storage period to the end

of the experiment.

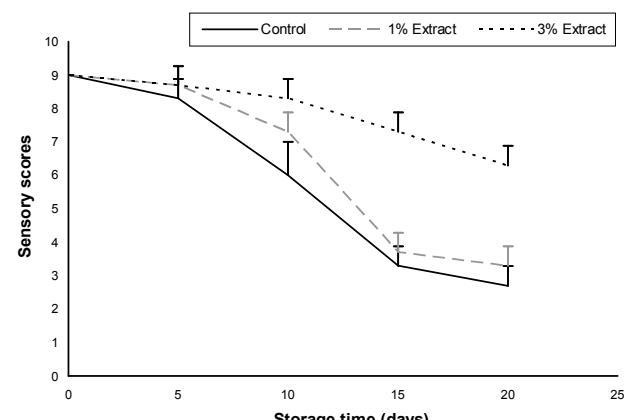
Fig. 4: Changes in TVB-N values of fish samples during the storage. The error bars show standard error of the mean (SEM)

Fig. 5: Changes in total viable count of fish samples during the storage. The error bars show standard error of the mean (SEM)

Sensory evaluation

The results of the sensory evaluation of samples are given in Fig. 6. Sensory scores showed a significant decline in both treated and control samples with increasing storage period and, also, the 3% treated sample earned a higher score than did the 1% treated sample and control ($P<0.05$).

Fig. 6: Changes in sensory scores of fish samples during the storage. The error bars show standard error of the mean (SEM)

Discussion

The results of proximate composition are in good agreement with those reported by Rezaei *et al.* (2011) except the fat content that was higher in this research as compared with Rezaei *et al.*'s (2011) work ($1.28 \pm 0.42\%$).

In all fish samples, the values of pH decreased initially and then increased. Similar observations were made by Manju *et al.* (2007). The initial pH decrease was probably due to dissolution of CO₂ in aqueous phase of the fish sample, while the increase of pH was postulated to be due to an increase in volatile bases produced, e.g. ammonia and trimethylamine, by either endogenous or microbial enzymes (Manju *et al.*, 2007). The lower pH of 3% treated sample can be because of microbial inhibition and inhibiting the activity of the endogenous proteases (by *S. striata* water extract).

In the present study, we showed that water extract of *S. striata* is able to inhibit both primary and secondary oxidation of dipped fish fillets during storage. Peroxide values and TBARS levels of 10 meq/kg and 2 mg/kg of flesh are respectively regarded as the maximal permissible limit in the fish muscle (Connell, 1990). In this study, the initial PV and TBARS values of fresh samples were 2.6 ± 0.2 meq/kg and 0.51 ± 0.03 mg MDA/kg, respectively. In control samples these parameters reached to maximal permissible limit after 10 and 15 days in PV (11.3 ± 0.8 meq/kg) and TBARS (2.89 ± 0.2 mg MDA/kg) test respectively; however, the final PVs and TBARS values of 3% treated samples were within the limit value after 20 days from the beginning of the experiment. The data revealed that the *S. striata* treated samples indicated preservation of fish flesh by inhibiting the oxidation of lipid. Given that TBA value is a measurement of MDA content, decrease in MDA at the end of the storage may be caused by interaction between MDA and amino acids, proteins, glucose and other fish constituents and production of secondary metabolites that include carbohydrates, furfural, alkenals, alkadienals and other aldehydes and ketones (Fernandez *et al.*, 1997). This observation is in agreement with previous reports (Fernandez *et al.*, 1997). In this regard, according to Botsoglou *et al.* (1994) TBARS values may not reveal the actual rate of lipid oxidation.

These characteristics of the water extract of the *S. striata* can be attributed to its phenolics, flavonoids and terpenoids constituents. These compounds have been shown in Sharafati-Chaleshtori *et al.*'s (2010) phytochemical analysis. In this regard, Jebelli Javan *et al.* (2013), discussed how phenolic contents and flavonoids are able to scavenge hydroxyl radicals, superoxide anions and lipid peroxy radicals. Moreover, Joshi *et al.* (2008) showed a potent antioxidant activity for terpenoids. In this regard, Kamkar *et al.* (2010) showed that these antioxidative components are more soluble in water in comparison with other polar solvents.

Total volatile basic nitrogen (TVB-N) is widely used as an indicator of meat deterioration. Its increase is related to the activity of spoilage bacteria and

endogenous enzymes (Fan *et al.*, 2009).

During storage at -2°C, the TVB-N of the control and 1% treated sample increased to reach the acceptable limit of rainbow trout reported by Arashisar *et al.* (2004; 25 mg TVB-N/100 g) on day 15. But, 3% treated sample did not exceed the upper acceptability limit after 20 days of superchilled storage and TVB-N increase in this group was significantly lower than control and 1% treated one from the day 5 of the experiment, indicating either a faster reduction of bacterial population or decreased capacity of bacteria for oxidative deamination of non-protein nitrogen compounds (or both) due to the effect of *S. striata* water extract in the fish samples (Sharafati-Chaleshtori *et al.*, 2010).

The maximum acceptable count for rainbow trout is 10^6 cfu g⁻¹, as recommended by Arashisar *et al.* (2004) and Rezaei *et al.* (2008). So, according to the Fig. 5, control groups, 1% and 3% treated samples reached acceptable limits of TVC in 10, 10 and 20 days, respectively. The results indicated that dipping in 3% *S. striata* water extract can cause the retardation of the growth of TVC bacteria in the stored rainbow trout samples. This is in line with the previous reports on *in vitro* antimicrobial activity of *S. striata* extracts (Sharafati-Chaleshtori *et al.*, 2010; Vahabi *et al.*, 2011). The significantly ($P < 0.05$) lower total bacterial count of sample containing *S. striata* water extract may be attributed to the antibacterial properties of this plant and more specifically to its phenolic constituents (Burt, 2004).

The sensory qualities of fish samples were evaluated in terms of colour, odour, general acceptability and texture, using a nine-point hedonic scale (1, dislike extremely to 9, like extremely). The fish samples were considered to be acceptable for human consumption until the sensory score reached 4 (Truelstrup Hansen *et al.*, 1995). The samples treated by 1% *S. striata* water extract and control were acceptable up to 15 days while 3% treated sample was in good and acceptable condition during the entire 20 days of storage. This may be attributed to *S. striata*'s functional properties, e.g. antioxidant, antimicrobial and oxygen barrier, and this conclusion is supported by our results of microbial and chemical quality analyses.

The results of chemical and microbial analysis and also sensory evaluations indicate that *S. striata* water extract can lead to retention of the good quality characteristics and extension of the shelf life of the dipped rainbow trout (*O. mykiss*) during superchilled storage. In this respect, the sample supplemented with 3% water extract was more potent compared with the 1% one and could extend the minimum shelf life of the fish fillets by 5 days.

Acknowledgements

The authors would like to acknowledge the Islamic Azad University Damghan Branch and Semnan University Research Offices for the financial support offered.

References

- AOAC** (1995). Official methods of analysis. Gaithersburg, MD: Association of Official Analytical Chemists.
- Arashisar, S; Hisar, O; Kaya, M and Yanik, T** (2004). Effects of modified atmosphere and vacuum packaging on microbiological and chemical properties of rainbow trout (*Oncorhynchus mykiss*) fillets. *Food. Microbiol.*, 97: 209-214.
- Ardeshtiry Lajimi, A; Rezaie-Tavirani, M; Mortazavi, SA; Barzegar, M; Moghadamnia, SH and Rezaee, MB** (2010). Study of anti cancer property of *Scrophularia striata* extract on the human astrocytoma cell line (1321). *Iran. J. Pharm. Res.*, 9: 403-410.
- Botsoglou, NA; Fletouris, DJ; Papageorgiou, GE; Vassilopoulos, VN; Mantis, AJ and Trakatellis, AG** (1994). A rapid, sensitive, and specific thiobarbituric acid method for measuring lipid peroxidation in animal tissues, food, and feedstuff samples. *J. Agric. Food Chem.*, 42: 1931-1937.
- Burt, S** (2004). Essential oils: their antibacterial properties and potential applications in foods - a review. *Int. J. Food Microbiol.*, 94: 223-253.
- Fan, W; Sun, JS; Chen, Y; Qiu, J; Zhang, Y and Chi, Y** (2009). Effects of Chitosan coating on quality and shelf life of silver carp during frozen storage. *Food Chem.*, 115: 66-70.
- Fernandez, J; Perez-Alvarez, JA and Fernandez-Lopez, JA** (1997). Thiobarbituric acid test for monitoring lipid oxidation in meat. *Food Chem.*, 59: 345-353.
- Goulas, AE and Kontominas, MG** (2005). Effect of salting and smoking-method on the keeping quality of chub mackerel (*Scomber japonicus*): biochemical and sensory attributes. *Food Chem.*, 93: 511-520.
- James, CS** (1995). *Analytical chemistry of foods*. London, Blackie Academic and Professional Press. PP: 90-92.
- Jebelli Javan, A; Ghazvinian, Kh; Mahdavi, A; Javaheri Vayeghan, A; Staji, H and Ghaffari Khaligh, S** (2012). The effect of dietary *Zataria multiflora* Boiss. essential oil supplementation on microbial growth and lipid peroxidation of broiler breast fillets during refrigerated storage. *J. Food Process. Pres.*, 37: 881-888.
- Jebelli Javan, A; Javan, MJ and Tehrani, ZA** (2013). Theoretical investigation on antioxidant activity of Bromophenols of the marine red Alga *Rhodomela Confervoides*: H-atom vs. electron transfer mechanism. *J. Agric. Food Chem.*, 61: 1534-1541.
- Joshi, S; Chanotiya, CS; Aganwal, G; Prakash, D; Pant, AK and Mathela, CS** (2008). Terpenoid compositions and antioxidant and antimicrobial properties of the rhizome essential oils of different *Hedychium* species. *Chem. Biodivers.*, 5: 299-309.
- Kalbassi, MR; Abdollahzadeh, E and Salari Joo, H** (2013). A review on aquaculture development in Iran. *Ecopercia*. 2: 159-178.
- Kamkar, A; Jebelli Javan, A; Asadi, F and Kamalinejad, M** (2010). The antioxidative effect of Iranian *Mentha pulegium* extracts and essential oil in sunflower oil. *Food Chem. Toxicol.*, 48: 1796-1800.
- Manju, S; Jose, L; Srinivasa Gopal, TK; Ravishankar, CN and Lalitha, KV** (2007). Effects of sodium acetate dip treatment and vacuum-packaging on chemical, microbiological, textural and sensory changes of pearlspot (*Etroplus suratensis*) during chill storage. *Food Chem.*, 102: 27-35.
- Ozogul, F; Polat, A and Ozogul, Y** (2004). The effect of modified atmosphere packaging and vacuumpackaging on chemical, sensory and microbiological changes of sardines (*Sardina pilchardus*). *Food Chem.*, 85: 49-57.
- Rezaei, M; Hosseini, SF; Ershad Langrudi, H; Safari, R and Hosseini, SV** (2008). Effect of delayed icing on quality changes of iced rainbow trout (*Onchorynchus mykiss*). *Food Chem.*, 106: 1161-1165.
- Rezaei, M; Pezeshk, S; Hosseini, H and Eskandari, S** (2011). Effect of antioxidant activity of shallot extract (*Allium ascalonicum*), turmeric extract and their composition on changes of lipids in rainbow trout (*Onchorhynchus mykiss*) vacuum packaged. *J. Food Sci. Technol.*, 8: 47-56.
- Sharafati-Chaleshtori, R; Sharafati-Chaleshtori, F; Sharafati-Chaleshtori, A and Ashrafi, K** (2010). Antimicrobial effects and evaluation of total phenols, flavonoids and flavonols contents of ethanolic extracts of *Scrophularia striata*. *J. Shahrekord Uni. Med. Sci.*, 11: 32-37.
- Siskos, L; Zotos, A; Melidou, S and Tsikritzi, R** (2007). The effect of liquid smoking of fillets of trout (*Salmo gairdnerii*) on sensory, microbiological and chemical changes during chilled storage. *Food Chem.*, 101: 458-464.
- Truelstrup Hansen, L; Gill, T and Huss, HH** (1995). Effects of salt and storage temperature on chemical, microbiological and sensory changes in cold-smoked Salmon. *Food Res. Int.*, 28: 123-130.
- Vahabi, S; Najafi, E and Alizadeh, S** (2011). *In vitro* antimicrobial effects of some herbal essences against oral pathogens. *J. Med. Plants Res.*, 5: 4870-4878.
- Vidya Sagar Reddy, G and Srikanth, LN** (1996). Effect of preprocess storage on the lipid changes of Japanese threadfin bream (*Nemipterus japonicus*) mince during frozen storage. *Asian Fish. Sci.*, 9: 109-114.
- Zouari, N; Elgarbi, F; Fakhfakh, N; Bacha, AB; Gargouri, Y and Miled, N** (2010). Effect of dietary vitamin E supplementation on lipid and colour stability of chicken thigh meat. *Afr. J. Biotech.*, 9: 2276-2283.

Summaries in Persian

خلاصه مقالات به زبان فارسی

مقاله کامل: تأثیر استرس گرمایی بر پروفایل بیان ژن‌های مربوط به آپوپتوز در سلول‌های تک هسته‌ای خون محیطی گاو دوره انتقالی نژاد ساهیوال

آنجلی سومال^۱، آنجلی آگاروال^۲ و رامش چاندرا یوپدیوای^۲

^۱دانشجوی دکترای تخصصی فیزیولوژی دامپزشکی، بخش فیزیولوژی و اقلیم شناسی (P&C)، پژوهشکده تحقیقات دامپزشکی هند، ایزاتناکار، ۲۴۳۱۲۲، باریلی،
یوت پرداش، هند؛ ^۲بخش فیزیولوژی گاو شیری، پژوهشکده ملی تحقیقات گاو شیری، کرنال-۱۳۲۰۱، هریانا، هند

(دریافت مقاله: ۱ دی ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۲۳ اسفند ۱۳۹۳)

این مطالعه به منظور بررسی اثر استرس گرمایی بر الگوی بیان ژن‌های مرتبط با آپوپتوز در حوالی زایمان گاوهای دوره انتقالی (فاز انتقالی قبل و بعد از زایمان) نژاد ساهیوال انجام گرفت. برای این منظور، ۱۲ گاو ساهیوال آبستن خشک از مرکز تحقیقات دامهای اهلی در پژوهشکده ملی تحقیقات گاو شیری، کرنال انتخاب شدند. گاوهای به دو گروه شامل شش گاو ساهیوال در هر گروه تقسیم شدند. گاوهای گروه I تحت شرایط دمایی معتدل ($29/9^{\circ}\text{C}$) و گاوهای گروه II در فصل تابستان ($47/3^{\circ}\text{C}$) زایمان کردند. نمونه‌های خونی در روزهای ۰، ۱۵ و ۱۵ نسبت به روز زایمان جمع‌آوری گردیدند. سلول‌های تک هسته‌ای خون محیطی (PBMC) مشخص شده و کل RNA برای بیان mRNAs مربوط به BCL-2 (لغومای سلول-B)، BAX (کشته آنتاگونیست-2)، BAK (بروتئین X مرتبط با Bcl-2)، CASP-3 (سیستئین-آسپارتیک پروتئازهای-۳) و P53 (پروتئین توموری-۵۳) جدا شدند. اثر تنظیمی بالای CASP-3 بر روی روز زایمان در طی هر دو شرایط دمایی مشخص داشت. مقایسه بین دو شرایط دمایی نشان داد که بین CASP-3، BAK، BAX/BCL-2 و P53 نسبت ۰-۱۵ در PBMC در تابستان در مقایسه با وضعیت دمایی معتدل افزایش یافت که حساسیت این سلول‌ها به آپوپتوز را متباور به ذهن می‌کند. بر اساس یافته‌های بالا می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که هنگام زایمان PBMC نسبت به آپوپتوز حساس‌تر بوده و تابستان که استرس‌زاتر می‌باشد آپوپتوز گاوهای ساهیوال را تشدید می‌کند.

واژه‌های کلیدی: آپوپتوز، PBMC، ساهیوال، استرس گرمایی، گاو دوره انتقالی

مقاله کامل: جداسازی اولیه گونه‌های مایکروباکتریوم در گونه‌های مولوس در ترکیه

پیnar سویم^۱، سلمین ازr^۲ و فریت راد^۳

^۱ وزارت غذا، کشاورزی و دامداری، اداره کل استان کوروم، کوروم، ترکیه؛ ^۲ گروه آبزی پروری، دانشکده شیلات دانشگاه مرسین، مرسین ۳۳۱۶۹، ترکیه

(دریافت مقاله: ۲۸ اسفند ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۱۷ دی ۱۳۹۳)

گونه‌های مایکروباکتریوم اکتیوزئونوتیک خطرات بهداشتی در ماهی و انسان دارد. در این مطالعه، وجود گونه‌های مایکروباکتریوم اکتیوزئونوتیک در شاه ماهی (مولوس بارباتوس بارباتوس) و شاه ماهی قرمز (مولوس سورمولیتوس)، گونه‌های بسیار صید شده در دریای مدیترانه و اژه مورد بررسی قرار گرفت. تعداد ۲۰۸ نمونه ماهی تهیه شده از ماهیگیرهای در شهرستان مرسین (ترکیه) مورد مطالعه قرار گرفتند. گونه‌های مایکروباکتریوم با استفاده از قراردادی جداسازی شده و توسط واکنش زنجیره‌ای پلیمراز در سطح گونه PCR-RFLP در مولوس در سطح گونه شناسایی شده‌اند. ۱۳ گونه مایکروباکتریوم در ۱۳ نمونه ماهی (۶/۲۵٪) شناسایی شدند. چهار گونه مایکروباکتریوم به عنوان مایکروباکتریوم ژن‌آونس، سه گونه به عنوان مایکروباکتریوم فورتیوتوم، سه گونه به عنوان مایکروباکتریوم اسکروفولاسئوم، یک گونه به عنوان مایکروباکتریوم مارینوم، یک گونه به عنوان مایکروباکتریوم واسه و یک گونه به عنوان مایکروباکتریوم اوروم شناسایی شدند. هیچ گونه علامتی از مایکروباکتریوز در نمونه‌های ماهی مشاهده نشد. یافته‌های این مطالعه می‌توانند به مطالعات بعدی بر روی گونه‌های مایکروباکتریوم اکتیوزئونوتیک در غذاهای دریابی کمک نمایند.

واژه‌های کلیدی: بیماری ماهی، اینمی غذا، گونه‌های مایکروباکتریوم، شاه ماهی (مولوس بارباتوس بارباتوس)، شاه ماهی قرمز (مولوس سورمولیتوس)

مقاله کامل: تعیین خصوصیات گونه‌های توکسین‌زای آسپرژیلوس فلاوس و آسپرژیلوس پارازیتیکوس جدا شده از خوراک دام در شمال شرق ایران

**الهام داوری^۱، محمد محسن‌زاده^۲، غلامرضا محمدی^۳
و رویا رضائیان دلوئی^۴**

^۱ دانش‌آموخته دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران؛ ^۲ گروه بهداشت مواد غذایی و آبزیان، دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران؛ ^۳ گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران؛ ^۴ گروه زراعت و اصلاح نباتات، واحد مشهد، دانشگاه آزاد اسلامی، مشهد، ایران

(دریافت مقاله: ۱۰ اسفند ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۵ آذر ۱۳۹۳)

آفلاتوكسین‌ها، متabolیت‌های ثانویه تولید شده به وسیله بعضی از گونه‌های آسپرژیلوس به ویژه آسپرژیلوس فلاوس و آسپرژیلوس پارازیتیکوس می‌باشند که باعث آلودگی مواد غذایی و یا خوراک دام می‌شوند. این مطالعه با هدف ارزیابی آلودگی خوراک دام به انواع آسپرژیلوس و تشخیص ژن‌های موثر در مسیر سنتز آفلاتوكسین در آسپرژیلوس فلاوس و آسپرژیلوس پارازیتیکوس جدا شده از خوراک دام انجام گرفت. تعداد ۱۱۰ نمونه خوراک دام شامل سیلو، کنسانتره، علوفه و خوراک آماده از ۳۰ گاوداری صنعتی و نیمه صنعتی استان خراسان رضوی جمع‌آوری و با استفاده از

روش کشت آزمایشگاهی و واکنش زنجیره‌ای پلیمراز مورد ارزیابی قرار گرفت. تعداد ۶۸ (۶۱/۸۲٪) سویه آسپرژیلوس از ۱۱۰ نمونه خوراک دام مورد بررسی، جداسازی گردید. بیشترین میزان آلودگی به انواع آسپرژیلوس فومیگاتوس (۲۱/۸۱٪)، سپس آسپرژیلوس فلاوس (۱۷/۲۷٪)، آسپرژیلوس نایجر (۱۰٪)، آسپرژیلوس پارازیتیکوس (۸/۱۸٪) و آسپرژیلوس اروزیه (۴/۵۴٪) تعلق داشت. از بابت میزان آلودگی قارچی بین گاوداری‌های صنعتی و نیمه صنعتی هیچگونه اختلاف معنی‌داری وجود نداشت ($P > 0.05$). از آزمایش واکنش زنجیره‌ای پلیمراز چندگانه برای تشخیص چهار ژن اصلی (*nor-1*, *ver-1*, *omtA*, *aflR*) مسؤول تولید آنزیم‌های کلیدی در چرخه بیوسنتز آفلاتوكسین در آسپرژیلوس فلاوس و آسپرژیلوس پارازیتیکوس استفاده گردید. از ۲۸ سویه آسپرژیلوس فلاوس و آسپرژیلوس پارازیتیکوس جدا شده تعداد ۱۰ جدایه (۳۵/۷۱٪) واحد چهار ژن اصلی با باندهای مشخص بودند. کلیه جدایه‌ها از بابت تولید آفلاتوكسین با استفاده از روش کروماتوگرافی لایه نازک مورد تایید قرار گرفتند. ۱۸ جدایه (۶۴/۲۹٪) دارای ۱، ۲ یا ۳ باند بودند. نتایج به دست آمده در این مطالعه نشان داد که تشخیص سریع و اختصاصی قارچ‌های توکسین‌زا برای اطمینان از سلامت میکروبیولوژیکی خوراک دام حائز اهمیت می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: آفلاتوكسین، گونه‌های آسپرژیلوس، خوراک دام، واکنش زنجیره‌ای پلیمراز چندگانه

مقاله کامل: تاثیر افزودن امولسیون کننده به جیره‌های حاوی منابع مختلف چربی بر عملکرد اردک‌های خاکی کمپل

زُسانگپوای^۱، آملان کومار پاترا^۲ و گوتام سامانتا^۲

اکارشناس ارشد، گروه تغذیه دام، دانشکده دامپژشکی و علوم دامی دانشگاه علوم دامی و شیلات بنگال غربی، سارانی B. K. ۳۷، بلگاجیا، کلکته، ۷۰۰۰۳۷، بنگال غربی، هند؛ گروه تغذیه دام، دانشکده دامپژشکی و علوم دامی دانشگاه علوم دامی و شیلات بنگال غربی، سارانی B. K. ۳۷، بلگاجیا، کلکته، ۷۰۰۰۳۷، بنگال غربی، هند

(دریافت مقاله: ۸ بهمن ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۲۹ بهمن ۱۳۹۳)

یک آزمایش به منظور مطالعه اثرات یک امولسیون کننده (گلیسرول پلی اتیلن گلیکول رسینولئات، GPGR) و منابع مختلف چربی بر روی عملکرد اردک‌های خاکی کمپل انجام گرفت. اردک‌ها به پنج گروه با سه تکرار (۱۰ اردک به ازای هر تکرار) در هر گروه تقسیم‌بندی شدند. درمان‌ها، جیره کنترل (C1)، بدون افزودن روغن و امولسیون کننده، جیره کنترل افزوده شده با ۲٪ روغن سویا (C2) بودند. برای گروه دیگر، بلال ذرت با سبوس برنج جایگزین و به ۲٪ روغن سویا به همراه امولسیون کننده (T1)، ۲٪ روغن خرما به اضافه امولسیون کننده (T2)، و ۰.۲٪ چربی خوک به اضافه امولسیون کننده (T3) افزوده شد. مصرف خوراک تحت تأثیر هیچ یک از درمان‌های غذایی قرار نگرفت ($P > 0.1$). همچنین اثری از درمان غذایی بر روی افزایش وزن بدن و بازدهی خوراک به استثنای گروه T3، که افزایش وزن بدن در مقایسه با سایر درمان‌ها کمتر و بازدهی خوراک کمتر از C2، T1 و T2 بود، وجود نداشت. قابلیت متابولیزه کردن ماده خشک در گروه‌های T1، T2 و T3 نسبت به گروه C1 و C2 میل به کاهش داشت ($P = 0.08$). مقادیر انرژی قابل متابولیزه به طور معنی‌داری در گروه C2 نسبت به گروه C1 بیشتر بوده ($P < 0.05$ ، ولی در میان گروه‌های C1، T1، C2، T2 و T3 مشابه بودند). قابلیت متابولیزه کردن چربی و سایر مواد مغذی تحت تأثیر درمان‌های غذایی قرار نگرفتند ($P < 0.10$). صفات اصلی لاشه در میان درمان‌ها تحت تأثیر قرار نگرفتند ($P > 0.10$). به عنوان نتیجه‌گیری، روغن سویا و روغن خرما همراه با GPGR به عنوان امولسیون کننده می‌توانند به جیره‌های حاوی مقادیر زیاد سبوس برنج بدون اثر بر عملکرد افزوده شوند، در حالی که چربی خوک ممکن است عملکرد اردک‌ها را به طور معکوس تحت تأثیر قرار دهد.

واژه‌های کلیدی: امولسیون کننده، چربی‌ها، رشد، اردک‌های خاکی کمپل، مصرف مواد مغذی

آنالیز انسجام کروماتین و آسیب DNA اسپرماتوزوآی بوفالو

مقاله کامل:

کریما غ. ام. محمود^۱, عبدالحامد ای. ای. السوکری^۲, آلا ای. عبدالغفار^۳,
محمود ای. ای. ابوالروز^۳ و یوسف اف. احمد^۱

گروه تولید مثل دام و تلقیح مصنوعی، مرکز تحقیقات ملی، الدقی، الجیزه، مصر؛ ^۲اداره کل خدمات دامپزشکی، الدقی، الجیزه، مصر؛ ^۳گروه مامایی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه بنها، الکالیوبیا، مصر

(دریافت مقاله: ۲۱ مرداد ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۱ آذر ۱۳۹۳)

این مطالعه به منظور تخمین انسجام کروماتین و آسیب DNA به وسیله الکتروفورز DNA و سنجش کامت در مایع منی تازه و منجمد بوفالو انجام گرفت. نمونه‌های مایع منی از چهار بوفالوی نر جمع‌آوری شدند، و مایع منی بعد از فریز از لحظه تحرک اسپرم، زنده مانی، ناهنجاری‌های اسپرم، انسجام کروماتین و آسیب DNA بررسی شد. اختلاف معنی‌داری در پارامترهای مایع منی در میان گاوها نر بعد از آب شدن پیدا شد. اختلاف‌های بسیار معنی‌داری ($P < 0.001$) در انسجام کروماتین بین مایع منی تازه و منجمد مشاهده شدند. اختلاف معنی‌داری بین گاوها از نظر انسجام کروماتین در مایع منی تازه وجود نداشت، اما در مایع منی منجمد در میان گاوها اختلاف معنی‌داری شناسایی شد ($P < 0.05$). قطعه قطعه شدن DNA به وسیله الکتروفورز ژل آگاروز دیده نشد. درصد اسپرم با آسیب دیده با سنجش کامت به طور معنی‌داری بین مایع منی تازه و منجمد فرق می‌کرد. رابطه منفی معنی‌داری بین تحرک و آسیب به DNA ($r = -0.68$, $P < 0.05$) وجود داشت و ناهنجاری‌های اسپرم و قطعه قطعه شدن DNA به طور قابل توجهی به شکل مثبت در ارتباط بودند ($r = 0.59$, $P < 0.05$). در نتیجه، ارزیابی آسیب DNA ممکن است اطمینان از نرمال بودن ژنوم را میسر ساخته و بتواند تکامل روش‌های اصلاح شده انتخاب اسپرماتوزوآبا DNA سالم را به منظور استفاده در تلقیح مصنوعی هدایت نماید.

واژه‌های کلیدی: بوفالو نر، انسجام کروماتین، آسیب DNA، کیفیت مایع منی

تأثیر مایع آمنیون جنین جوجه بر روی بازسازی عصب سیاتیک موش صحرایی

مقاله کامل:

غلامحسین فرجاه^۱ و فرزانه فضلی^۲

مرکز تحقیقاتی نوروفیزیولوژی، گروه آناتومی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ایران؛ ^۲دانشجوی کارشناسی ارشد علوم تشريحی، گروه آناتومی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، ارومیه، ایران

(دریافت مقاله: ۱۹ شهریور ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۲۰ دی ۱۳۹۳)

هدف از این مطالعه تحریبی ارزیابی تاثیر مایع آمنیون جوجه بر برش عرضی عصب سیاتیک موش صحرایی است. ۳۰ سر موش نر صحرایی (اسپراغو-داولی) بالغ به وزن ۲۷۵ تا ۳۰۰ گرم به طور تصادفی به سه گروه شامل (۱) مایع آمنیون، (۲) نرمال سالین و (۳) شم جراحی تقسیم شدند. مایع آمنیون از حفره آمنیون جنین جوجه ۱۴ روزه کشیده شد. عصب سیاتیک نمایان شد و به طور عرضی قطع شد. بلافارسله ترمیم اپی نوریال انجام شد. به حیوانات تحت درمان با مایع آمنیون ۲ میلی لیتر بر کیلوگرم به صورت زیر جلدی و به طور روزانه، ۵ بار در هفتة و به مدت دو هفتة تزریق شد. همه حیوانات توسط شاخص حرکتی عصب سیاتیک، الکتروفیزیولوژی، بافت شناسی و ایمونوھیستوتولوژی در ۲۸ و ۵۶ روز پس از

جراحی ارزیابی شدند. شاخص حرکتی عصب سیاتیک در روزهای ۲۱ و ۲۸ پس از جراحی در بین گروههای مایع آمنیون و نرمال سالین از لحاظ آماری معنی دار بود ($P < 0.05$). در روز ۲۸، تعداد آکسون های میلین دار در گروه مایع آمنیون از لحاظ آماری بیشتر از گروه نرمال سالین بود ($P < 0.05$). در روزهای ۲۸ و ۵۶ پس از جراحی، میانگین سرعت هدایت عصب در گروه مایع آمنیون نسبت به گروه نرمال سالین سریع تر بود، اما این اختلاف معنی دار نبود ($P > 0.05$). نتایج این مطالعه نشان می دهد که مایع آمنیوتیک جنین جوجه، بازسازی عصب محیطی را تقویت می نماید.

واژه های کلیدی: مایع آمنیون، جنین جوجه، بازسازی عصب، موش صحرایی

مقاله کامل: شناسایی و تفیریق سویه های وحشی و واکسن ویروس دیستمپر سگ سanan توسط واکنش زنجیره ای پلیمراز داپلکس با رونویسی معکوس

زیاً-یینگ دونگ^۱، ون-هو لی^۳، جون-لینگ ژو^۲، ون-جون لیو^۱،
مینگ-کیو ژا^۴، یونگ-ون لو^۱ و جین-دینگ چن^۱

گروه طب پیشگیری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه کشاورزی جنوب چین، منطقه تیان هی، گوانگزو^۵، چین؛ گروه علوم دامی، دانشکده علوم کشاورزی و مهندسی یینگ دونگ، دانشگاه شاگوان، شاگوان^۵، چین؛ گارشناس ارشد ویروس، گروه طب پیشگیری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه کشاورزی جنوب چین، منطقه تیان هی، گوانگزو^۵، چین؛ گارشناس ویروس، گروه طب پیشگیری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه کشاورزی جنوب چین، منطقه تیان هی، گوانگزو^۵، چین؛ گارشناس ارشد واکسن، گروه طب پیشگیری دامپزشکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه کشاورزی جنوب چین، منطقه تیان هی، گوانگزو^۵، چین

(دریافت مقاله: ۲۳ دی ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۲۵ آذر ۱۳۹۳)

ویروس دیستمپر سگ سanan (CDV) عامل دیستمپر سگ سanan (CD) است که بیماری شدید و بسیار واگیری در سگ ها می باشد. در مطالعه حاضر، یک روش واکنش زنجیره ای پلیمراز داپلکس با رونویسی معکوس (RT-PCR) برای شناسایی و تمایز سویه های نوع وحشی و واکسن CDV تهیه شد. چهار پرایمر به منظور شناسایی و افتراق بین ویروس ها به ترتیب به وسیله تولید فراورده های ۷۸۱ cDNA bp و ۶۳۸ bp طراحی شدند. علاوه بر این، روش RT-PCR دو رشته ای برای شناسایی ۶۷ نمونه مزرعه مشکوک به CD از استان گوانگ دونگ در چین استفاده گردید. به عنوان نتیجه، ۳۳ نمونه مشابه نوع وحشی بودند. روی هم رفته، روش RT-PCR دو رشته ای ویژگی و حساسیت بالایی دارد که می تواند برای شناسایی و تفیریق مؤثر واکسن CDV و سویه نوع وحشی مورد استفاده قرار گیرد و نشان دهنده آن است که می تواند در شناسایی بالینی و بررسی اپیدمیولوژیکی به کار رود.

واژه های کلیدی: ویروس دستمپر سگ سanan، تمایز، RT-PCR داپلکس، حساسیت، ویژگی

مقاله کامل:

جداسازی و شناسایی مولکولی مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم از دستگاه تناسلی اسب سانان در شمال هند

کاپیل نهرا^۱، راجنیش رانا^۲، کوناساگارا ناگالیکار ویسواس^۳، تاچاپولی رمش آرون^۱،
ویجندر پال سینگ^۴، آجی پراتاپ سینگ^۵ و شیاما نارایانا پرابهو^۶

^۱دانش آموخته پژوهشکده تحقیقات دامپزشکی هند، ایزاتناگار، ۲۴۳۱۲۲، باریلی، یوت پرداش، هند؛ ^۲آزمایشگاه رفال مایکوپلاسمای، بخش باکتری شناسی و قارچ شناسی، پژوهشکده تحقیقات دامپزشکی هند، ایزاتناگار، ۲۴۳۱۲۲، باریلی، یوت پرداش، هند؛ ^۳بخش باکتری شناسی و قارچ شناسی، پژوهشکده تحقیقات دامپزشکی هند، ایزاتناگار، ۲۴۳۱۲۲، باریلی، یوت پرداش، هند؛ ^۴گروه میکروبیولوژی، دانشکده دامپزشکی و علوم دامی (COVs&AH) دانشگاه دامپزشکی بیت دین دایال (DUVASU)، ماتورا، ۲۸۱۰۰۱، بوداپست، هند؛ ^۵دانشجوی دکترای تخصصی آسیب شناسی دامپزشکی، بخش پاتولوژی، پژوهشکده تحقیقات دامپزشکی هند، ایزاتناگار، ۲۴۳۱۲۲، باریلی، یوت پرداش، هند

(دریافت مقاله: ۱۳۹۲ دی، پذیرش نهایی: ۱ آذر ۱۳۹۳)

اگرچه به مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم در مشکلات تولید مثلی اسب سانان اشاره شده است، اما به دلیل فقدان آزمایش‌های تشخیصی، اختصاصی شیوع آن تا حد زیادی ناشناخته است. به منظور بر طرف کردن این محدودیت، جفت پرایمرهای اختصاصی گونه را تکامل بخشیده و بهینه‌سازی کردایم که توالی‌های ژن *rpoB* مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم (RNA پلیمراز تحت واحد B) را مورد هدف قرار می‌دهند. ویژگی روش واکنش زنجیره‌ای پلیمراز تکامل یافته در این مطالعه با استفاده از ۱۲ جدایه مزرعه‌ای شامل سویه مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم و دیگر گونه‌های مایکوپلاسمای تعیین شد. در مطالعه مزرعه‌ای، تعداد ۱۲۲ نمونه شامل ۵۰ نمونه بالینی و ۷۲ نمونه تصادفی جمع‌آوری شده از مادیان و نریان به منظور شناسایی مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم در دستگاه تناسلی اسب سانان با آزمون واکنش زنجیره‌ای پلیمراز اختصاصی گونه تحت بررسی قرار گرفتند. واکنش زنجیره‌ای پلیمراز اختصاصی گونه مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم ۲۲/۱۳٪ از نمونه‌ها را مثبت شناسایی کرد، در حالی که ۰/۹٪ از نمونه‌ها با تکنیک قراردادی کشت مثبت بودند. واکنش زنجیره‌ای پلیمراز فراهم شده در این مطالعه توانست برای تشخیص سریع، اختصاصی و دقیق سویه‌های مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم مورد استفاده قرار گیرد. طبق اطلاعات نویسنده‌گان، این اولین گزارش راجع به تکامل و ارزیابی واکنش زنجیره‌ای پلیمراز اختصاصی گونه برای شناسایی مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: تشخیص، مایکوپلاسمای اکوئی جنیتالیوم، واکنش زنجیره‌ای پلیمراز، ژن *rpoB*

مقاله کامل: بررسی MMP-2 و MMP-9 در سرم سگ‌های مبتلا به بزرگ شدگی اتساعی قلب

سولماز چگینی^۱، زهره خاکی^۲، داریوش شیرانی^۳، علیرضا وجهی^۴،
محمد طاهری^۵، یارا تمرجی^۶ و عبدالرزاک رستمی^۷

^۱رژیدنت کلینیکال پاتولوژی، بخش کلینیکال پاتولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۲بخش داخلی دام کوچک، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۳بخش کلینیکال پاتولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۴بخش داخلی دام کوچک، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۵بخش رادیوپتیکی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۶آزمایشگاه دکتر رستمی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۷رژیدنت داخلی دام کوچک، بخش داخلی دام کوچک، دانشکده دامپزشکی دانشگاه تهران، تهران، ایران؛ ^۷دامپزشک خصوصی، تهران، ایران

(دریافت مقاله: ۲۲ شهریور ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۱۲ بهمن ۱۳۹۳)

بزرگ شدن اتساعی قلب (DCM) با تغییراتی در میوسیت‌ها و بافت همبندی قلب همراه است. ماتریکس متالوپروتئینازها (MMPs) نقش

مهمی در سازماندهی و بازسازی قلب ایفا می‌کنند. به نظر می‌رسد که ژلاتینازها (MMP-2 و MMP-9) آنزیم‌های مهمی در بروز کارديومایوباتی می‌باشند. در ۲۲ قلاده سگ (گروه بیمار) شامل ۱۱ نر و ۱۱ ماده وجود بزرگ شدگی اتساعی قلب با کمک معاینات بالینی، گوش کردن صدای قلب، رادیوگراف از قفسه سینه و اکوکاردیوگرافی تایید شد. همچنین ۱۷ قلاده سگ سالم (گروه کنترل) با وزن و نژاد مشابه با بیماران به عنوان گروه شاهد انتخاب شدند و کلیه روند تشخیصی در مورد آن‌ها نیز انجام گرفت. سپس ۲ MMP-9 و ۲ MMP-2 سرم گروههای کنترل و بیمار با روش زایموگرافی نیمه کمی اندازه‌گیری شد. بررسی‌ها نشان داد که میزان کلی MMP-9 در گروه بیمار بیشتر از گروه کنترل است و تفاوت معنی‌داری در میزان کلی MMP-2 بین ۲ گروه مشاهده نمی‌شود. در گروه بیمار یافت نشد اما شکل فعل آن در هر دو گروه وجود داشت و فعالیت ۲ MMP در بیماران از نظر آماری معنی‌دار بود. شکل فعل ۹ MMP تنها در بیماران دیده شد. گرچه pro-MMP-9 در هر دو گروه مشاهده گردید اما میزان آن در گروه کنترل به صورت معنی‌داری بیشتر از بیماران بود. از نظر آماری تفاوت معنی‌داری در مقادیر شکل فعل ۲ MMP و ۹ MMP مابین گروههای مختلف بزرگ شدگی قلب (راست، چپ و هر دو سمت) و VHS (مقیاس اندازه قلب بر حسب اندازه مهره‌های کمر) در مقایسه با کنترل مشاهده نگردید. اگر چه تغییراتی در مقادیر ۲ MMP و ۹ MMP سرم سگ‌های مبتلا به DCM وجود دارد، اما به نظر آمده که افزایش ۹ MMP مهتم‌تر از ۲ MMP می‌باشد و هیچکدام از آن‌ها تحت تاثیر بزرگ شدگی قلب یا درجه VHS نیستند.

واژه‌های کلیدی: DCM، ماتریکس متالوپروتئیناز، ۲ MMP، ۹ MMP، زایموگرافی

مقاله کامل: ارزیابی اسپرم‌های منجمد/آب شده از ناحیه دم اپیدیدیم و پتانسیل بارورسازی اسپرم گاوی جمع‌آوری شده از دم اپیدیدیم در محیط آزمایشگاه

آنتونیو چاویرو^۱، کارلا سرکواپیرا^۱، جواو سیلووا^۱، جوانا فرانکو^۱

^۱ فرناندو موریارا دا سیلووا^۱

گروه علوم مناطق بیابانی، مرکز تحقیقات و فن‌آوری کشاورزی آذربایجان (CITA-A)، دانشگاه آذربایجان، آنگرا دو هروایسمو ۴۲-۰۰-۷۰۰۰، پرتغال؛^۱ دانشجوی دوره کارشناسی، مرکز تحقیقات و فن‌آوری کشاورزی آذربایجان (CITA-A)، دانشگاه آذربایجان، آنگرا دو هروایسمو ۴۲-۰۰-۷۰۰۰، پرتغال؛^۳ دانش‌آموخته مرکز تحقیقات و فن‌آوری کشاورزی آذربایجان (CITA-A)، دانشگاه آذربایجان، آنگرا دو هروایسمو ۴۲-۰۰-۷۰۰۰، پرتغال؛^۱ کارشناس ارشد، گروه علوم مناطق بیابانی، مرکز تحقیقات و فن‌آوری کشاورزی آذربایجان (CITA-A)، دانشگاه آذربایجان، آنگرا دو هروایسمو ۴۲-۰۰-۷۰۰۰، پرتغال

(دریافت مقاله: ۹ تیر ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۲۳ اسفند ۱۳۹۳)

در مطالعه حاضر، پتانسیل بارورسازی مایع منی جمع‌آوری شده از اپیدیدیم گاوها نر کشتار شده بعد از انجماد به وسیله تکنیک‌های قراردادی و روش‌های فلوزیتومتری مورد بررسی قرار گرفت. دم اپیدیدیم برش داده شد، و اسپرم‌ها جمع‌آوری شده و از نظر حجم، غلظت اسپرم و انسجام آکروزوم و غشا با استفاده از یک فلوزیتومتر ارزیابی شدند. پتانسیل بارورسازی اسپرم به وسیله لقادح داخل آزمایشگاهی (IVF) مورد آزمایش قرار گرفت. قبل از فریز کردن، غلظت متوسط اسپرم $10^6 \text{ sperm/ml} \pm 27/5 \times 216 \pm 216$ بود. زنده مانی اسپرم به طور متوسط $86/5 \pm 4/5$ بود. درصد متوسط اسپرم با آکروزوم و غشا پلاسمایی سالم قبل و بعد از انجماد به ترتیب $90/8 \pm 1/9$ و $90/7 \pm 2/9$ بود ($P \geq 0.05$). متوسط میزان بارورسازی، با استفاده از مایع منی منجمد/آب شده ناحیه اپیدیدیم $64/1 \pm 3/9$ بارورسازی بدون اختلاف معنی‌دار ($P > 0.05$) بود. میان گاوها به دست آمد. در رابطه با گاوها منظور شده به عنوان گروه کنترل، میزان بارورسازی $72/2 \pm 4/5$ بود، که به طور معنی‌داری با میزان بارورسازی مایع منی منجمد/آب شده اپیدیدیم اختلاف داشت ($P < 0.05$). در نتیجه، امکان بهره‌گیری از تکنیک‌های آزمایشگاهی با اسپرماتوزوآهای منجمد جمع‌آوری شده از اپیدیدیم گاوها با استفاده از روش انجماد با سرعت تحت کنترل به همراه نمودار انجماد از قبیل تعیین شده، و همراه با ارزیابی زنده مانی اسپرم با تکنیک‌های معمول و روش‌های فلوزیتومتری، با قابلیت بارورسازی اسپرماتوزوآهای اپیدیدیمی منجمد وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: گاوی، روش انجماد، اپیدیدیم، لقادح داخل آزمایشگاهی، مایع منی

مقاله کامل: عفونت آئروموناس سوبریا در ماهی لوج (*Misgurnus mizolepis*) پرورشی در کره جنوبی، یک بررسی باکتریولوژیک

جینهها یو^۱، بُن-هیونگ کو^۲، دا-هیون کیم^۳، دونگ-وان کیم^۴
و سونگ-وو پارک^۵

^۱بخش قرنطینه و بازرگانی، اداره خدمات ملی کیفیت فرآوردهای شیلات، یانگدو-گو، بوسان، کره جنوبی؛ ^۲کارشناس ارشد، گروه حیات آبزیان، دانشگاه ملی کوسان، گانسان-سی، جنوب کوسان، کره جنوبی؛ ^۳گروه حیات آبزیان، دانشگاه ملی کوسان، گانسان-سی، جنوب کوسان، کره جنوبی؛ ^۴دونگ زیونگ میکروارگانیسم، ایکسان-سی، جنوب کوسان، کره جنوبی

(دریافت مقاله: ۳ دی ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۲۳ اسفند ۱۳۹۳)

یک وقوع بیماری در ژوئن ۲۰۱۳ در میان ماهیان لوج پرورشی یافته در مزارع استخراج پرورشی در شهر جانگ سئونگ-گان، جنوب کوسان-دلو، کره جنوبی رخ داد. میزان مرگ و میر روزانه به ۱/۲٪ در مزرعه رسید. عالیم بالینی مشخص زخم خونریزی دهنده در قسمت میانی سر و اروزیون خونریزی دهنده سپریوش بودند. بر اساس خصوصیات بیوشیمیایی، باکتری مسبب جدا شده از ماهی بیمار به عنوان آئروموناس سوبریا شناسایی شد. جدایه، دو ژن همولیتیک، ژن‌های آترولیزین (*sob*) و همولیزین (*asaI*) را بیان نمود. از لحاظ هیستوپاتولوژیک، کبد دزیرسانس و اکتوپلور هپاتوسولوار و پر خونی غیر فعلی در سینوزوئیدها را نشان داد. طحال اسپلنوسیت‌های نکروز شده و پولپ‌های خونریزی دهنده داشت. در کلیه، تخریب گلومرول‌ها، خونریزی و نکروز توبول‌های کلیوی مشاهده شدند. عفونت تجربی (دوز عفونی 10^7 ، 10^6 و 10^8 ماهی لوج cfu fish^{-1}) پرورشی سالم به همراه جدایه منجر به تکامل عالیم بالینی مشابه عالیم دیده شده در مزرعه گردید. در تزریق همراه با دوز عفونی 10^6 cfu fish^{-1} ، نرخ مرگ و میر $10/3\%$ در مدت هفت روز پس از عفونت بود. زمانی که دوز عفونی 10^7 cfu fish^{-1} به ازای هر ماهی استفاده شد، نرخ مرگ و میر طی مدت زمان دو روز به $60/9\%$ رسید. به شیوه دیگر، زمانی که با 10^8 cfu fish^{-1} تزریق شدند، همه ماهی‌ها در مدت یک روز مردند. نتایج اثبات نمودند که آئروموناس سوبریا در شیوع و مرگ و میر ماهی لوج پرورشی دخالت دارد.

واژه‌های کلیدی: آئروموناس سوبریا، همولیزین، میسگورنوس میزوپلیس، ماهی لوج

مقاله کوتاه: شناسایی مولکولی آلودگی پیروپلاسموز اسبی در الاغ‌های استان خراسان شمالی

ولی عابدی^۱، غلامرضا رزمی^۱، حسام سیفی^۲ و ابوالقاسم نقیبی^۱

^۱گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران؛ ^۲گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

(دریافت مقاله: ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۱۷ اسفند ۱۳۹۳)

پیروپلاسموز اسی ناشی از تیلریا اکویی و بازیا کابالی یک بیماری انگلی داخل گلبول قرمزی در تک سمی‌های سراسر جهان می‌باشد. هدف این بررسی شناسایی مولکولی تیلریا اکویی و بازیا کابالی در الاغ‌های شمال شرق ایران بود و نیز ارتباط میزان آلودگی و فاکتورها خطر وابسته به میزان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. در این مطالعه 10^6 راس الاغ به ظاهر سالم در استان خراسان شمالی مورد خونگیری قرار گرفتند. از خون‌های جمع‌آوری شده گسترش خونی تهیه و با گیمسا رنگ آمیزی گردید. DNA نمونه‌های خون نیز استخراج شده و با روش واکنش زنجیره‌ای پلیمراز چندگانه جهت تعیین آلودگی پیروپلاسمی مورد آزمایش قرار گرفتند. در چهار گرفتنده، در چهار گسترش خونی تیلریا اکویی مشاهده شد، همچنین آلودگی تیلریا اکویی در ۵۴ نمونه خون ($54/94\%$) الاغ با روش واکنش زنجیره‌ای پلیمراز چندگانه تعیین گردید. آلودگی بازیا کابالی در

نمونه‌های خون با دو روش میکروسکوپی و مولکولی تعیین نشد. اختلاف معنی‌داری در میزان آلودگی تیلریا اکوبی در لاغ در ارتباط با فاکتورهای وابسته به میزبان مشاهده نشد. این اولین گزارش مطالعه مولکولی درباره پیروپلاسموز اسپی در الاغ‌های ایران می‌باشد. نتایج نشان دادند که تیلریا اکوبی در الاغ‌های خراسان شمالی شایع است.

واژه‌های کلیدی: بابزیا کابالی، الاغ، واکنش زنجیره‌ای پلیمراز، تیلریا اکوبی

مقاله کوتاه: بازسازی سه بعدی ساعد خرگوش نیوزیلندي به وسیله توموگرافی کامپیوتری با آشکارسازهای متعدد

سما آزکادیف^۱، امرالله اکن^۲، کمیل بشولوک^۳ و مصطفی اورهان دایان^۴

اگروه پرستاری، دانشکده بهداشت دانشگاه بتمن، بتمن، ترکیه؛ ^۳گروه آناتومی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سلجوق، کونیا، ترکیه

(دریافت مقاله: ۲۸ اسفند ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۲۹ بهمن ۱۳۹۳)

هدف از انجام این مطالعه تأیید خصوصیات بیومتریک ساعد (درست نی و نازک نی) خرگوش نیوزیلندي به وسیله بازسازی تصاویر سه بعدی (3D) حاصل از توموگرافی کامپیوتری با آشکارسازهای متعدد (MDCT) بود. تحت بیهوشی عمومی، ساعدهای تعداد ۱۶ خرگوش از هر دو جنس با استفاده از MDCT تشخیصی عمومی تصویربرداری شد. اندازه‌های بیومتریک مدل‌های بازسازی شده از تصاویر MDCT با قدرت تفکیک بالا به طور آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در نتیجه، هنگامی که مقادیر اندازه بیومتریک استخوان‌های مربوطه ساعد مقایسه شدند، تأیید شد که اهمیت آماری داخل دو جنس وجود ندارد، اما بین دو جنس تفاوت‌های مهم معنی‌داری از نظر برخی اندازه‌های بیومتریک وجود داشت. پیشنهاد شده است که نتایج حاصل از مطالعه می‌توانند مطالعات بعدی بر روی سیستم اسکلتی را روشن ساخته و نظریه جدیدی در آموزش آناتومی شکل دهند.

واژه‌های کلیدی: توموگرافی کامپیوتری، پیش بازو، مورفومتری، خرگوش، بازسازی سه بعدی

مقاله کوتاه: اولین بررسی سرولوژیک تب کیو در گاومیش‌های آزاد در چین

مینگ-یانگ بین^۱، کیوای-دونگ تان^۱، سی-یوان کیواین^۱، لینگ-بینگ هو^۱،
گوا-هوآ لیو^۳، دونگ-هوای ژو^۴ و زینگ-کیوان ژو^۴

کارشناسی علوم دامپزشکی، آزمایشگاه زیست شناسی بر پایه علت شناسی دامپزشکی، موسسه تحقیقات دامپزشکی لانژو، آکادمی علوم کشاورزی چین، لانژو، استان گانسو، چین؛ ^۳گروه انگل شناسی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه کشاورزی هونان، چانگشا، استان هونان، چین؛ ^۴آزمایشگاه زیست شناسی بر پایه علت شناسی دامپزشکی، موسسه تحقیقات دامپزشکی لانژو، آکادمی علوم کشاورزی چین، لانژو، استان گانسو، چین؛ ^۵مرکز نوآوری جیانگسو جهت جلوگیری و کنترل بیماری‌های عفونی دام‌های مهم و بیماری‌های مشترک بین دام و انسان، دانشکده دامپزشکی دانشگاه ژانگزو، ژانگزو، جیانگسو، چین

(دریافت مقاله: ۴ آبان ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۱۴ دی ۱۳۹۳)

هدف از مطالعه حاضر بررسی شیوع سرمی عفونت کوکسیلا بورنتسی در گاومیش‌های آزاد در چین بود. تعداد ۵۵۲ نمونه سرمی از گاومیش‌های

استان گانسو، شمال غربی چین بین آوریل ۲۰۱۳ و ژانویه ۲۰۱۴ جمع آوری گردیده و آنتی بادی های ضد کوکسیلا بورنستی با استفاده از روش ایمونوسوربنت متصل به آنزیم (ELISA) مورد ارزیابی قرار گرفتند. به طور کلی، ۷۵/۵۵۲٪ (۱۳/۵۹٪ CI: ۱۰/۷۳-۱۶/۴۵٪) از حیوانات بررسی شده برای آنتی بادی های کوکسیلا بورنستی مشبت بودند. تفاوت عنی داری در شیوع سرمی کوکسیلا بورنستی میان گاو میش های ماده (۱۳/۷۸٪ CI: ۱۰/۳۶-۱۷/۱۹٪) و نر (۱۸/۳۶٪ CI: ۷/۸۹-۱۸/۷۸٪) وجود نداشت. شیوع سرمی کوکسیلا بورنستی در گاو میش ها در گروه های سنی مختلف در محدوده ۱۰/۸۸٪ تا ۱۵/۲۶٪ بود، ولی اختلاف از لحاظ آماری معنی دار نبود ($P > 0.05$). شیوع سرمی کوکسیلا بورنستی در گاو میش های سنی مختلف در محدوده ۱۲/۰۶٪ (پاییز) تا ۱۸/۳۳٪ (تابستان) بودند، اما این اختلاف از لحاظ آماری معنی دار نبود ($P > 0.05$). این اولین گزارش از شیوع سرمی کوکسیلا بورنستی در گاو میش های آزاد در چین است که نمایانگر نیاز به اندازه گیری ها جهت کنترل عفونت کوکسیلا بورنستی در گاو میش های آزاد در چین است.

واژه های کلیدی: چین، کوکسیلا بورنستی، شیوع سرمی، گاو میش ها

اثر عصاره آبی گیاه گل میمون بر مدت زمان نگهداری و کیفیت ماهی قزل آلای رنگین کمان در حالت فوق سرد

مقاله کوتاه:

اشکان جبلی جوان^۱، مرضیه بلندی^۲، زهره جدیدی^۲، مهنوش پارسايی مهر^۱
و عباس جواهري وايقان^۲

^۱گروه بهداشت و کنترل کیفی مواد غذایی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان، سمنان، ایران؛ ^۲گروه علوم و صنایع غذایی، واحد دامغان، دانشگاه آزاد اسلامی، دامغان، ایران؛ ^۳گروه پاتوبیولوژی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه سمنان، سمنان، ایران

(دریافت مقاله: ۲۵ اسفند ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۵ آبان ۱۳۹۳)

این مطالعه به منظور ارزیابی تاثیر غوطه وری در عصاره آبی گیاه گل میمون بر کیفیت و مدت زمان ماندگاری فیله ماهی قزل آلای رنگین کمان در شرایط فوق سرد انجام شده است. در این آزمایش، نمونه های ماهی پس از غوطه ور سازی در عصاره های ۰٪ و ۳٪ گیاه گل میمون به مدت ۲۰ روز در دمای ۲- درجه سانتیگراد نگهداری شدند. نمونه های تیمار شده و شاهد در فواصل معین از نظر ویژگی های شیمیایی، میکروبی و ارگانولپتیک مورد آزمایش قرار گرفتند. نتایج نشان داد که استفاده از عصاره آبی گل میمون در فیله ماهی قزل آلا به خوبی توانست پراکسیسیداسیون چربی و فساد هیدرولیتیک را در نمونه های تیمار شده با ۳٪ عصاره در مقایسه با کنترل در روز پایانی آزمایش به تاخیر بیندازد ($P < 0.05$). همچنین فیله های ماهی حاوی ۳٪ عصاره آبی گل میمون از میزان شمارش میکروبی کمتری نسبت به نمونه های تیمار شده با ۱٪ عصاره آبی و شاهد در طول آزمایش برخوردار بودند ($P < 0.05$). نتایج آزمون های حسی نیز نشان داد که نمونه های تیمار شده با ۳٪ عصاره حتی در روز بیستم نگهداری قابل قبول بودند. در مجموع، نتایج حاکی از آن بود که عصاره آبی گیاه گل میمون در حفظ کیفیت مطلوب نمونه های ماهی و افزایش مدت زمان نگهداری آن ها در حالت فوق سرد تاثیر بسزایی داشت که نتایج آزمون های میکروبی، شیمیایی و ارزیابی حسی به خوبی این مطلب را اثبات کردند.

واژه های کلیدی: کیفیت، قزل آلای رنگین کمان، گیاه گل میمون، شرایط فوق سرد، عصاره آبی

مقاله کوتاه: فیلوژنی مولکولی برخی گونه‌های پرندگان با استفاده از آنالیز توالی ژن سیتوکروم b

اشرف فاطی سعید آواد^۱، سماح رمضان السید خلیل^۲ و یاسمینا محمد عبدالحکیم^۲

^۱گروه توسعه فراوانی دام، دانشکده دامپزشکی دانشگاه الزقازیق، الزقازیق ۴۴۵۱۱، مصر؛ ^۲گروه پزشکی قانونی و سم شناسی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه الزقازیق، الزقازیق ۴۴۵۱۱، مصر

(دربافت مقاله: ۱۹ بهمن ۱۳۹۲، پذیرش نهایی: ۶ آبان ۱۳۹۳)

شناسایی و تفیریق واقعی گونه‌های پرندگان گام حیاتی در مداخلات محافظه کارانه، تاکسونومیک، قانونی، حقوقی، و سایر مداخلات مربوط به پرنده شناسی است. از این‌رو، این مطالعه کاربرد روش مولکولی جهت شناسایی برخی گونه‌های پرندگان از قبیل ماکیان (*Gallus gallus*), اردک روسی (*Coturnix japonica*), بلدرچین ژاپنی (*Cairina moschata*)، قمری خانگی (*Streptopelia senegalensis*) و کبوتر راک (*Columba livia*) را در بر داشت. DNA ژئومی از نمونه‌های خون استخراج شد و بخشی از توالی ژن سیتوکروم b میتوکندری (۳۵۸ bp) انجام تقویت و با استفاده از پرایمرهای یونیورسال توالی یابی شدند. مسیر توالی‌ها و آنالیزهای فیلوژنی توسط برنامه workbench اصلی CLC گرفت. پنج توالی به دست آمده در بانک ژن رسوب یافته و با توالی‌های قبلاً ثبت شده در بانک ژن مقایسه شدند. درصد شباهت بین مورد مطالعه و گونه‌های بانک ژن در محدوده ۸۰/۴۶٪ تا ۸۸/۶۰٪ بین *Coturnix japonica* و *Gallus gallus* بود. درصد شناسایی بین گونه‌های *Gallus gallus* و *Anas platyrhynchos* و *Columba oenas* (۷۷/۲۰٪) تا ۱۰۰٪ (*Columba livia* و *Meleagris gallopavo*) بود. تأثیر گردید که تقویت توالی جزیی ژن سیتوکروم b میتوکندری به طور مشخص برای شناسایی گونه‌های پرندگان قابل استفاده است.

واژه‌های کلیدی: گونه‌های پرندگان، ژن سیتوکروم b، آنالیز فیلوژنیک

گزارش علمی: هیپراستوز اسکلتی ایدیوپاتیک منتشر در یک سگ نژاد بولداگ: گزارش موردي

عباس غضنفر، ام. ان. عاصی، ام. ان. موغال،
ام. سقیب و جی. محمد

گروه جراحی و طب بالینی، دانشکده علوم دامپزشکی دانشگاه کشاورزی، فیصل آباد، ۳۸۰۴۰، پاکستان

(دربافت مقاله: ۹ تیر ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۲۶ آبان ۱۳۹۳)

این گزارش موردی وجود هیپراستوز ایدیوپاتیک منتشر (DISH) در یک بولداگ جنگی را شرح می‌دهد. سگ به بیمارستان آموزشی دامپزشکی، دانشگاه کشاورزی فیصل آباد پاکستان، با ابراز شکایت از سختی در راه رفتن پیشرونده، ناتوانی در ایستادن بر روی اندام خلفی و سفتی عضله در ناحیه کمری-خاجی ارجاع داده شد. معاینات بالینی، هماتولوژی و سروبیوشیمیابی به استثنای تشکیل وسیع استخوان جدید در رادیوگرافون چهار مهره آخر پشت سر هم کمری (L4-L8) در ناحیه کمری که موازی با لیگامنت نوکال حرکت می‌کند، غیر معنی دار بودند.

تشخیص DISH بر اساس عالیم بالینی و بررسی رادیوگرافیک که پیشنهاد کننده DISH بود، انجام شد. این گزارش اولین مورد در بولداگ جنگی در پاکستان را ثبت می‌کند.

واژه‌های کلیدی: هیپراستوز اسکلتی ایدیوپاتیک منتشر، بولداگ جنگی، لیگامنت نوکال

آمفیزم عمومی زیر جلدی متعاقب شکستگی غضروف کریکوئید و جداشده‌گی آن از نای در یک قلاده سگ ژرمن شپرد

بهروز نیک احوال^۱، مهرزاد فرود^۲، علیرضا رعایت جهرمی^۱
و محمد سعید احراری خوافی^۱

^۱گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران؛ ^۲دانشجوی دکترای تخصصی جراحی دامپزشکی، گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی دانشگاه شیراز، شیراز، ایران

(دریافت مقاله: ۱۳ مرداد ۱۳۹۳، پذیرش نهایی: ۴ بهمن ۱۳۹۳)

یک قلاده سگ نژاد ژرمن شپرد با سابقه آمفیزم زیر جلدی پیشرونده عمومی متعاقب درگیری با یک سگ دیگر به بیمارستان دامپزشکی ارجاع شد. ارزیابی رادیوگرافی نشان دهنده آمفیزم زیر جلدی، نوموربتوپریتونئوم و نومومدیاستینوم و نوموربتوپریتونئوم بود. در بررسی جراحی شکستگی طولی غضروف کریکوئید و جدایی آن از نای واضح بود. شکستگی غضروف مورد بخیه قرار گرفت و نای توسط بخیه‌های ساده تکی به غضروف کریکوئید اتصال داده شد. موقع همزمان شکستگی کریکوئید و جداشده‌گی آن از نای در منابع دامپزشکی گزارش نشده است. از این رو این نوع ضایعه به عنوان یکی از علتهای آمفیزم زیر جلدی به دنبال ترومای خارجی ناحیه حنجره می‌تواند مد نظر قرار گیرد.

واژه‌های کلیدی: شکستگی غضروف کریکوئید، جداشده‌گی نای، آمفیزم زیر جلدی